

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парағы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: К. м 701

©

Аты-жөні / Фамилия Имя

Класс

Облысы / Область

Предмет

Қ.т. 701

1-тапсырма

М. Қолдасқұбеков аудармасы „Құлтегін жыры“

Құлтегін жыры патристтық рух беретін батырлық жыры. Өлеңнің негізгі Түркі ұлтының тек тарихы ғана емес, Құлтегіннің батырлығы мен ерлігі бейнеледі. Әлемдік өркениет тарихынан ойып орын алған, адамзат мәдениетінің аса құнды мұралары - көне түркі жазба ескерткіштері. Бүгінгі әрқайсымы өз алдына іргелі ел болып, дүние жүзіндегі өркен жайып отырған түркі тектес халықтардың ағни, түркі, түрбайжан, түркімен, өзбек, қырғыз, татар т.б. халықтардың ортақ мұрасы болып табылатын бұл жәдігерліктер біздің тарихымыздың терең тамыры болып қалмақ.

2-тапсырма

“Жырау - өз жанынан шығарып айтатын және эпикалық сұастандық мек молшыларды орын дайтын халық поэзиясының өкілі, „жырау“ атауы „жыр“ сөзінен туындайды” деген түсінік

“Жыршы - жыр айтқыш, таратушы. Жыраулар домбыраның не қобыздың сүйемелдерімен мақалмен, жмені айтады. Сондай-ақ эпикалық шығармаларды да орындайды” деген түсінік

Толғау - қазақ, қарақалпақ, ноғай халықтарының ауызша поэзиясында кең тараған жанр. Бұл жанр хандық дәуірде аса зор идеологиялық мәнге ие болды. Толғауда терең азаматтық зиян, ірі қоғамдық, мемлекеттік, саяси философиялық тақырып ерекше орын алады. Негізгі бейнелеу тәсілі - дидактика. Толғауда кейде күрделі, көлемді мұхикалық туында, тіпті сюжеттік поэма дерліктеу сипат алады.

3-тапсырма

Эмоционалды сөздер деп адамның сезімін, көз қарасын, көзін күйдің түрлі ірілідерін білдіретін мұраттық сөздерді айтамыз

Аты-жөні / Фамилия Имя

Класс

Облысы / Область

Предмет

Қ. т 701

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 2

Мысалы: сұңқылдау, сәй-сүйегін сырқырату т.б. Эмоционалды сөздер ерекше сезім, мәнермен айтылады. Эмоция бар жерде экспрессивтілік те болады. Эмоционалды-экспрессивтінің адамның бір нәрсеге көзқарасын білдіреді: құрметтеу, еркелету, маңданду. Эмоционалды мағына озағай, ұнстырма, қаратпа, еліктеуші сөздерді қолданғанда туындайды. Эмоционалдық мән образды сөздерде, поэтикалық тіркестерде және мағал-мәтелдерде болады.

4-тапсырма

Қымыздың түбірі - қымыз, -ын, -табын септігінің жалғауы

Қымырған - естімек - қам, -ыр - өзгелік етіс, -зақ, -ейіміне жұрнағы

5-тапсырма

Кітап - адамның досы. Кітап ең құнды - қазына. Оның айтарын ішінде. Сөзден өрнек құрып, кестеленген дүниені санада сәулелендіру, қолынан келген. Кітап ең жақын дос болғандықтан ол жақындыққа үйретеді, жанандықтан ширендіреді. Кітаптың әр беті тұңғыш тұрған ақыл. Кітапты оқығанда ескі бүкіл дүниені ұлттың көзінше кітаптан естімеленді естіп, көрісінді көресің. Кітап - ақылшы, серік дос. Кітаптың ішіне кіре отырып, ұлкен махаббатпен оқуса ғана, кітаптың түпкі ойын түсінуге болады. Кітап біздің рухани азығымыз. Біз кітаптан нәр аламыз.